РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №33-00-264/ 29-02-2024

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66, във връзка с чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 65, ал. 1, т. 3 и чл. 69, ал. 1, във връзка с чл. 159, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), Министерството на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение по реда на чл. 64, ал. 1 от ЗКН, с вх. № 33-00-264/13.04.2022 г., от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), открива производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статута, актуализиране на наименованието и определяне на режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект **„Средновековна крепост с манастир в м. Кулата-Калинката", землище на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик, с класификация на единична археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ), с категория „национално значение".**

Основни съображения за издаване на акта:

В писмо от НИНКН с вх. № 33-00-264/13.04.2022 г. и внесени с писмо с вх. № 33-00-161/10.03.2023 г. и № 33-00-174/10.03.2023 г. окончателни текстови и графични материали по чл. 29, ал. 3 от Наредба № 3 от 10.07.2019 г., във връзка с Решение по **т. 8** от заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) № 98, съгласно Протокол с рег. № ПР-60/03.10.2022 г., на което предложението на НИНКН е разгледано по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗКН и Протокол от 03.06.2012 г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К-132/15.06.2012 г. на министъра на културата, са посочени следните мотиви за направеното предложение:

„Средновековна крепост с манастир в м. „Кулката-Калинката" е декларирана, като археологически паметник на културата, с предварителна категория „местно значение" с Писмо № 4612 от 06.08.1987 г. на НИПК (дн. НИНКН), под името „Средновековна крепост, м. Кулата, 3 км югоизточно". Със същото писмо е деклариран и „Могилен некропол, м. Под кулата, 3 км", с предварителна категория „национално значение".

Крепостта се е състояла от два укрепителни пояса.

Крепостна стена, огражда билната част на изявен връх, който не доминира над околния терен. Стената е прецизно изградена от големи добре обработени плочести камъни (гнайс), споени с бял хоросан. До южната крепостна стена е долепена църква с размери 19 х 7 м. Църквата е кръстокуполна, едноабсидна, с дълбока полукръгла апсида

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

[redacted]

вътрешността на която е разбита от иманярски изкоп, подобно на цялата територия на крепостта. Южната стена на църквата е запазена на височина до 1,50 м. До северозападния ъгъл на църквата са долепени верижни постройки със същия градеж, като църквата и крепостната стена.

За втората крепостна стена се съди по равномерен разсип в подножието на билото.

Откритата керамика датира в периода XII – XIII век.

При южното подножие на хълма е регистрирана надгробна могила, с размери: височина 2,10 м, радиус 14,50 м.

До момента укреплението не е било обект на целенасочено археологическо проучване.

Големите размери на църквата, долепените до нея верижни постройки, както и ситуирането и особеностите на укрепителните пояси позволяват (в рамките на работна хипотеза) обектът да се интерпретира, като укрепен манастирски комплекс. Неговото опазване, бъдещо проучване и експониране е от особена важност за тази част на Родопите, в която досега не е откриван сходен обект.

Предложени са следните режими за опазване:

1. Териториален обхват и граници на единичната археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ) „Средновековна крепост с манастир в м. Кулата-Калинката“, землище на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик:

1.1. Граници на ЕАНКЦ:

Границите на ЕАНКЦ съвпадат с границите на полигон, определен от 14 точки, както следва:

Координатна система: 1970г

No	X (m)	Y (m)
1	4523929.180	8564522.504
2	4524003.037	8564498.873
3	4524033.927	8564503.223
4	4524096.315	8564585.589
5	4524112.178	8564638.410
6	4524112.426	8564668.336
7	4524078.906	8564719.262
8	4524029.865	8564758.806
9	4523931.251	8564773.435
10	4523881.791	8564762.332
11	4523847.720	8564746.498
12	4523832.085	8564721.302
13	4523825.458	8564666.101
14	4523871.110	8564589.748

Координатна система: БГС-2005г. – Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
1	4650164.059	385627.050
2	4650238.474	385605.240
3	4650269.248	385610.347
4	4650329.594	385694.221
5	4650344.155	385747.415
6	4650343.668	385777.339
7	4650308.908	385827.426
8	4650258.911	385865.754
9	4650159.967	385877.957
10	4650110.795	385865.642
11	4650077.123	385848.977
12	4650062.111	385823.404
13	4650056.842	385768.057
14	4650104.355	385692.848

1.2. Териториален обхват на ЕАНКЦ:

[redacted]

В териториалния обхват попадат части от: поземлен имот (ПИ) с идентификатор 62004.10.384 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, площ 1 474 706 кв. м) в размер на 13 382 кв. м, ПИ с идентификатор 62004.10.385 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, площ 1 729 014 кв. м) в размер на 18 461 кв. м и ПИ с идентификатор 62004.10.506 (вид собственост „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „поляна“, площ 238 461 кв. м) в размер на 24 971 кв. м.

Обща площ: 5.6814 ха

2. Охранителна зона на единичната археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ) „Средновековна крепост с манастир в м. Кулата-Калинката“, землище на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик:

Поради топографската характеристика на околния терен и защитата произтичаща от вида на територията, не се определя охранителна зона на НКЦ

3. Предписания за опазване:

3.1. Предписания за опазване на територията на „Средновековна крепост с манастир в м. Кулата-Калинката“:

Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на недвижимата културна ценност.

За територията се прилагат предвидените дейности и ограничения съгласно действащия ЛУП (ГСП) на ДЛС-Ракитово (ТП ДГС „Ракитово), като дейностите, нарушаващи целостта на земния пласт, се извършват след предварително съгласуване с Исторически музей - Велинград и в присъствието на археолог. При провеждане на археологически проучвания, консервационно-реставрационни работи и експониране на археологически структури, както и за дейности, при които се налага почистване от дървесна, тревна и храстова растителност, се изисква разрешение и съгласуване с МЗХ (МЗХГ), съгласно разпоредбите на Закона за горите.

Забраняват се всички строителни, изкопни, насипни, добивни, мелиоративни и други дейности, нарушаващи целостта на скалната основа и на земните пластове, несвързани с консервационно-реставрационните работи и дейностите по социализацията и експонирането на недвижимата културна ценност.

Забранява се пашата на животни. Забранява се откриването на кариери за добив на полезни изкопаеми.

Допускат се дейности, свързани с археологическо проучване, консервация, реставрация и социализация на недвижимата културна ценност или за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите – алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки, експозиционни и информационни табла, художествено и функционално осветление, стълби и предпазни парапети. Цитираните дейности, на основание чл. 14, чл. 80 и чл. 83 от ЗКН, се съгласуват с Министерство на културата (МК) по реда на чл. 84 от ЗКН.

Определените граници и предписания за опазване на територията на археологическа недвижима културна ценност следва да бъдат отразени в КККР на землището, както и в общите и подробните устройствени планове на населеното място, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН и съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ, бр. 4/13.01.2017 г.) Община Ракитово следва да уведоми заинтересованите страни.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

[redacted]

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да входират в Министерството на културата, гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: n.marinova@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерството на културата, стая № 313.

Настоящето уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК и на сайта на Община Ракитово.

[redacted]

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР: [redacted]

АРХ. ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №33-00-265/ 29-02-2024

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66, във връзка с чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 65, ал. 1, т. 3 и чл. 69, ал. 1, във връзка с чл. 159, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), Министерството на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение по реда на чл. 64, ал. 1 от ЗКН, с вх. № 33-00-265/13.04.2022 г., от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), открива производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статута, актуализиране на наименованието и определяне на режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект **„Късноантична и средновековна крепост в м. Кулата-Градот", землище на гр. Ракитово, обл. Пазарджик, с класификация на единична археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ), с категория „национално значение".**

Основни съображения за издаване на акта:

В писмо от НИНКН с вх. № 33-00-265/13.04.2022 г. и внесени с писмо с вх. № 33-00-161/10.03.2023 г. и № 33-00-174/10.03.2023 г. окончателни текстови и графични материали по чл. 29, ал. 3 от Наредба № 3 от 10.07.2019 г., във връзка с Решение по **т. 9** от заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) № 98, съгласно Протокол с рег. № ПР-60/03.10.2022 г., на което предложението на НИНКН е разгледано по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗКН и Протокол от 03.06.2012 г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К-132/15.06.2012 г. на министъра на културата, са посочени следните мотиви за направеното предложение:

„Късноантична и средновековна крепост в м. Кулата-Градот" е декларирана, като археологически паметник на културата, с предварителна категория „национално значение" с Писмо № 4612 от 06.08.1987 г. на НИПК (дн. НИНКН), под името „Средновековна крепост, м. Кулата над Градот, 8 км югозападно". Съгласно §10 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗКН притежава статут на декларирана археологическа недвижима културна ценност. Със същото писмо е декларирано и „Средновековно селище, м. Градот под Кулата, 8 км. северозападно".

Крепостта заема площ от 4 дка и е разположена на 1303 м надморска височина, на 8 км югозападно от гр. Ракитово. Години наред на нейната територия не са провеждани археологически проучвания и тя се е превърнала в обект на непрекъснати иманярски интервенции. През 2009 г. са проведени спасителни археологически проучвания.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

[redacted]

В градежа на крепостните стени се наблюдават няколко строителни периода.

Куртината е ориентирана по дължина в посока севеоизток-югозапад и следва естествената конфигурация на терена. Градежа е от цепен гнайсов камък на хоросанова спойка. От стената са запазена до 43 м югоизток-изток-североизток, като на места, височината на суперструкцията достига до 6 м, при ширина до 1,65 м. Една от южните кули, западната куртина и част от североизточната стена са разрушени. Установено е мястото на южната порта на укреплението, разкрити са основи на две П-образни кули и на няколко сгради с различни размери.

Най-високата част в центъра на комплекса е заета от еднокорабна църква. По вътрешния овал на абсидата и отчасти по северната стена е разкрита стенописна украса, върху тънка варова замазка. Стенописите са до нивото на запазената градежна височина 1 – 1,10 м. В запазените части от стенописните пана се различава част от фигурална композиция. Разпознава се най-долната част на четири човешки фигури, насочени към средата на абсидата. Декоративната орнаментика при облеклото указва за епископски богослужебни одежди. Следователно става въпрос за изобразяване на фигурално шествие, насочено към центъра на композицията, в дълбочина на абсидата. Стенописния слой е с приблизителна площ 1,25 кв. м и е добре съхранен, с изключение на местата, унищожени от кореновата система на масивните, близо 100 годишни борови дървета.

Нативният стил на оцелелите стенописни фрагменти, начинът на градеж, както някои находки от наоса насочват към датировката на средновековната църква не по-рано от XII век и не по-късно от XIV век. Оцелялата стенописна украса от абсидата и откритите при проучването находки и глазирана керамика, указват обновяването на храма и неговото функциониране през XIII-XIV век. Част от намерените находки , като фрагменти от битова и строителна керамика, вторично използвани мраморни фрагменти от пластична олтарна преграда, позволяват и по-ранна датировка, която предстои да се прецизира.

Намерената в крепостта керамика е изключително разнообразна и свидетелства за широк хронологичен диапазон обитаване на територията – от края на IV-то хилядолетие пр. Хр. до XV век.

Крепостта Кулата – Градот е най-запазената крепост на територията на Чепинското корито. Обектът е изключително перспективен за проучване и експониране. Неговата запазеност може да позволи допълване на картината на крепостната система от Късната античност до Средновековието.

Обектът притежава определен социо-културен потенциал и може да стане един от основните ресурси на културно образователен, познавателен и религиозен туризъм в региона на Чепинското корито.

Предложени са следните режими за опазване:

1. Териториален обхват и граници на единичната археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ) „Късноантична и средновековна крепост в м. Кулата-Градот“, землище на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик:

1.1. Граници на ЕАНКЦ:

Границите се определят с полигон от точки с номера от 1 до 18 с координати, както следва:

[redacted]

Координатна система: 1970г

No	X (m)	Y (m)
1	4522078.323	8559892.860
2	4522158.052	8559827.777
3	4522204.035	8559788.281
4	4522247.142	8559776.441
5	4522281.010	8559766.974
6	4522358.334	8559791.720
7	4522414.148	8559828.141
8	4522460.741	8559869.238
9	4522470.433	8559926.733
10	4522470.887	8559986.600
11	4522455.723	8560021.256
12	4522422.030	8560053.751
13	4522372.753	8560065.639
14	4522314.150	8560068.387
15	4522255.477	8560061.925
16	4522206.008	8560048.484
17	4522178.048	8560023.366
18	4522125.143	8559963.894

Координатна система: БГС-2005г. – Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
1	4648427.461	380953.337
2	4648508.765	380890.232
3	4648555.704	380851.877
4	4648599.089	380841.099
5	4648633.179	380832.467
6	4648709.872	380859.105
7	4648764.775	380896.886
8	4648810.344	380939.115
9	4648818.621	380996.831
10	4648817.605	381056.691
11	4648801.594	381090.964
12	4648767.113	381122.622
13	4648717.559	381133.296
14	4648658.906	381134.604
15	4648600.409	381126.703
16	4648551.285	381112.051
17	4648523.950	381086.253
18	4648472.522	381025.500

1.2. Териториален обхват на ЕАНКЦ:

В териториалния обхват попадат части от: поземлет имот (ПИ) с идентификатор 62004.11.679 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, обща площ 3 764 167 кв.м) в размер на 62 825 кв.м и ПИ с идентификатор 62004.11.694 (вид собств. „Държавна публична“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, обща площ 49 625 кв.м) в размер на 22 041 кв.м.

Обща площ: 8,4866 ха

2. Охранителна зона на единичната археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ) „Късноантична и средновековна крепост в м. Кулата-Градот“, землище на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик:

2.1. Граници на охранителната зона на ЕАНКЦ по КККР на землището на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазрджик:

Границите съвпадат с границите на полигон, определен от 12 точки, както следва:

Координатна система: 1970г

No	X (m)	Y (m)
1	4522078.323	8559892.860
19	4521894.794	8559696.200
20	4521856.954	8559588.248
21	4521945.457	8559458.619
22	4522009.470	8559354.509
23	4522008.900	8559278.518
24	4522172.782	8559325.650

Координатна система: БГС-2005г. Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
1	4648427.461	380953.337
19	4648248.817	380752.228
20	4648213.640	380643.379
21	4648305.301	380515.962
22	4648371.852	380413.456
23	4648373.148	380337.473
24	4648535.823	380388.617

25	4522257.139	8559465.488
26	4522174.582	8559565.130
27	4522113.553	8559655.400
28	4522104.993	8559747.579
2	4522158.052	8559827.777

25	4648616.720	380530.485
26	4648531.741	380628.069
27	4648468.513	380716.813
28	4648457.691	380808.754
2	4648508.765	380890.232

2.2. Териториален обхват на охранителната зона на ЕАНКЦ:

В териториалния обхват попадат части от: ПИ с идентификатор 62004.11.679 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, площ 3 764 167 кв. м) в размер на 47 594 кв. м, ПИ с идентификатор 62004.11.694 (вид собств. „Държавна публична“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, площ 49 625 кв. м) в размер на 24 082 кв. м, ПИ с идентификатор 62004.11.693 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „за селскостопански, горски, ведомствен път“, площ 19 582 кв. м) в размер на 2 826 кв. м и ПИ с идентификатор 62004.12.258 (вид собств. „Държавна частна“, вид територия „горско стопанство“, НТП „друг вид дървопроизводителна гора“, площ 2 291 290 кв. м) в размер на 53 163 кв. м.

Обща площ: 12.7665 ха

3. Предписания за опазване:

3.1. Предписания за опазване на територията на „Късноантична и средновековна крепост в м. Кулата-Градот“:

Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на недвижимата културна ценност.

За територията се прилагат предвидените дейности и ограничения съгласно действащия ЛУП (ГСП) на ДЛС-Ракитово (ТП ДГС „Ракитово“), като дейностите, нарушаващи целостта на земния пласт, се извършват след предварително съгласуване с ИМ-Велинград и в присъствието на археолог. При провеждане на археологически проучвания, консервационно-реставрационни работи и експониране на археологически структури, както и за дейности, при които се налага почистване от дървесна, тревна и храстова растителност, се изисква разрешение и съгласуване с МЗХ (МЗХГ), съгласно разпоредбите на Закона за горите.

Забраняват се всички строителни, изкопни, насипни, добивни, мелиоративни и други дейности, нарушаващи целостта на скалната основа и на земните пластове, несвързани с консервационно-реставрационните работи и дейностите по социализацията и експонирането на недвижимата културна ценност

Забранява се пашата на животни. Забранява се откриването на кариери за добив на полезни изкопаеми.

Допускат се дейности, свързани с археологическо проучване, консервация, реставрация и социализация на недвижимата културна ценност или за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите – алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки, експозиционни и информационни табла, художествено и функционално осветление, стълби и предпазни парапети. Цитираните дейности, на основание чл. 14, чл. 80 и чл. 83 от ЗКН, се съгласуват с Министерство на културата (МК) по реда на чл. 84 от ЗКН.

[redacted]

3.2. Предписания за опазване на охранителната зона на ЕАНКЦ:

Определя се като територия за археологическо наблюдение и приемна обслужваща зона на НКЦ.

За територията се прилагат предвидените дейности и ограничения съгласно действащия ЛУП на ДЛС-Ракитово.

Допускат се строителни дейности свързани с обслужването на посетители – паркинг, информационен център, беседки, детски площадки и инфраструктура, като задължително се предхождат от археологическо проучване, което да изясни липсата или наличието на археологически структури.

Забраняват се всички други строителни, изкопни, насипни, добивни, мелиоративни дейности нарушаващи целостта на земните пластове.

Всички инвестиционни намерения се съгласуват с МК.

3.3. Общи предписания:

Определените граници и предписания за опазване на територията на археологическа недвижима културна ценност и охранителната ѝ зона следва да бъдат отразени в КККР на землището, както и в общите и подробните устройствени планове на населеното място, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН и съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ, бр. 4/13.01.2017 г.) Община Ракитово следва да уведоми заинтересованите страни.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да входират в Министерството на културата, гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: n.marinova@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерството на културата, стая № 313.

Настоящето уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК и на сайта на Община Ракитово.

[redacted]

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР: [redacted]

АРХ. ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ